

**UCHWAŁA NR XI/74/2025
RADY GMINY REŃSKA WIEŚ**

z dnia 26 lutego 2025 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Reńska Wieś na lata 2025 - 2028**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn.zm.), art. 4¹ ust.1, 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) i art. 10 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn.zm.) Rada Gminy Reńska Wieś uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028, w brzmieniu określonym w załączniku niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyla się uchwałę Rady Gminy Reńska Wieś nr X/64/2025 z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Reńska Wieś na latach 2025-2029.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Reńska Wieś.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Reńska Wieś

Krzysztof Olszowka

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII DLA GMINY
REŃSKA WIEŚ NA LATA 2025-2028**

Spis treści

Postanowienia ogólne.....	3
Wprowadzenie	7
Ogólna charakterystyka Gminy Reńska Wieś.....	10
Położenie, dane administracyjne, dane demograficzne	10
Dostępność napojów alkoholowych na terenie Gminy Reńska Wieś.....	12
Wyniki diagnozy zagrożeń społecznych	14
Problem uzależnienia od alkoholu.....	14
Problem uzależnienia od narkotyków, dopalaczy oraz innych substancji psychoaktywnych	21
Uzależnienia behawioralne.....	25
Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności interwencyjnej i profilaktycznej..	29
Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028	35
Zadania prowadzące do osiągnięcia ww. celów:	36
Harmonogram realizacji zadań	44
Przewidziane efekty	44
Odbiorcy Programu.....	45
Realizator Programu.....	45
Współrealizatorami i partnerami w zakresie działań wynikających z Programu są: .	45
Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Reńskiej Wsi	46
Zasady finansowania Programu	46
Monitoring i wdrażanie Programu	47
Postanowienia końcowe	47
Spis tabel.....	48
Spis wykresów	48
Bibliografia	48
Spis publikacji.....	48
Źródła internetowe.....	48

Postanowienia ogólne

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in.: stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. Natomiast zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych oraz określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także zadań wynikających z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Program skierowany jest do mieszkańców z terenu Gminy Reńska Wieś, a w szczególności do osób zagrożonych uzależnieniami i uzależnionych oraz członków ich rodzin, nauczycieli i pedagogów, specjalistów z zakresu uzależnień, sprzedawców alkoholu, rodziców i opiekunów oraz do dzieci i młodzieży.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi jednostkami prowadzącymi działania w tym zakresie tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, placówek oświatowych z terenu gminy, organizacji pozarządowych, Policji oraz innych podmiotów realizujących zadania określone w Programie.

ZADANIA W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

ZADANIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

Przeciwdziałanie narkomanii zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy. Zadania te obejmują w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Realizacja wyżej wymienionych zadań prowadzona jest w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028.

Program jest kontynuacją szeregu działań, zainicjowanych w latach ubiegłych, który stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Reńska Wieś na lata 2025-2029 oraz uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025, zwanego dalej „NPZ”, jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu. Realizacja tego celu odbywa się poprzez cele

operacyjne, a jednym z nich jest profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Podstawy prawne Programu:

- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025,
- ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Program został opracowany w oparciu o badania ankietowe przeprowadzone w 2024 roku, jak również w oparciu o dane tzw. źródeł zastanych oraz dane pozyskane z instytucji. Dla określenia postaw mieszkańców wobec potencjalnych problemów społecznych badania ankietowe przeprowadzono w grupach respondentów zróżnicowanych pod względem zmiennych takich jak płeć, wiek, wykształcenie. W badaniu wzięło udział 96 dorosłych mieszkańców, 30 rodziców uczniów, 31 nauczycieli oraz 124 uczniów szkół podstawowych.

Wprowadzenie

Ponad 80 proc. Polaków pije alkohol w sposób umiarkowany, bez istotnego ryzyka szkód zdrowotnych. Pod tym względem zaszły w naszym kraju ogromne zmiany na przestrzeni ostatnich trzydziestu kilku lat. Pod koniec lat 70-tych Polacy należeli do najbardziej rozpitych narodów świata, a 5 milionów osób upijało się regularnie kilka razy w tygodniu. Pozytywna ewolucja, która nastąpiła w strukturze i kulturze konsumpcji alkoholu w Polsce wynika bezpośrednio z realizacji polityki alkoholowej państwa nakreślonej w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Obecna struktura spożycia alkoholu w Polsce kształtuje się w sposób następujący: piwo 55-56 proc., napoje spirytusowe 36 proc., wino 8-9 proc., zaś pod względem całkowitej wielkości konsumpcji alkoholu Polska jest na 17 miejscu w Europie¹.

Badania CBOS na rok 2019 pokazują, że ponad połowa Polaków (56%) deklaruje, że pije alkohol okazjonalnie, mniej niż co dziesiąty badany spożywa go często (8%), a co trzeci unika okazji do picia alkoholu lub w ogóle nie bierze go do ust (33%). W stosunku do badania z 2010 roku nieznacznie zmniejszył się odsetek deklarujących częste picie (z 11% do 8%), a nieco więcej ubyło całkowitych abstynentów (z 22% do 16%). Wzrósł więc udział osób spożywających alkohol czasami, z dobrej okazji, ale nie często (z 50% do 56%). Odsetek ten jest obecnie najwyższy, odkąd monitorujemy tę kwestię².

Zgodnie z wynikami badania ESPAD przeprowadzonego w roku 2019, napoje alkoholowe nadal pozostają najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 80,0% uczniów z młodszej grupy i 92,8% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 76,1% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości.

¹ Opracowanie zbiorcze pod red. prof. A. M. Fala, Alkohol w Polsce, kontekst społeczny i legislacyjny, Warszawa 2020

² CBOS, Konsumpcja alkoholu w Polsce, Warszawa 2019

W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 11,3% uczniów z młodszej kohorty i 18,8% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 66,7% uczniów młodszych i 43,4% uczniów starszych³.

Jednym z podstawowych źródeł danych o skali używania substancji psychoaktywnych są reprezentatywne ogólnopolskie badania w populacji generalnej. Wyniki badań potwierdzają, że używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych. Według danych z badań populacyjnych odsetek osób, które miały kontakt z narkotykami w ciągu ostatniego roku w Polsce jest 16 razy niższy od odsetka osób mających kontakt z alkoholem. Grupą wiekową, która jest często brana pod uwagę w prowadzeniu działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii są osoby w wieku 15-34 lata, czyli młodzi dorośli. W przypadku tej grupy rozpowszechnienie używania narkotyków w ciągu ostatniego roku jest wyższe niż w całej populacji. W Polsce odsetek osób używających narkotyków w wieku 15-34 lata wyniósł 10,4%, mimo to Polska nadal znajduje się w grupie krajów o niższych wskaźnikach⁴.

Zjawisko uzależnień jest najczęściej kojarzone z zażywaniem substancji psychoaktywnych, choć od niedawna także z czynnościami. Uzależnienia behawioralne (czy nałogi behawioralne) stanowią wyzwanie dla klinicystów, lekarzy (np. lekarzy pierwszego kontaktu), psychologów, terapeutów, jak również dla szerokiego grona osób pracujących z młodzieżą (np. w świetlicach socjoterapeutycznych), głównie za sprawą braku wiedzy na temat ich istoty czy przebiegu. Terminem „uzależnienia behawioralne” określa się formy zaburzeń (nałogów) nie związanych z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, a z niekontrolowanym wykonywaniem pewnych czynności (np. graniem w gry hazardowe). Formalnie, do grupy tych zaburzeń możemy zaliczyć jedynie zaburzenie uprawiania hazardu, natomiast nieformalnie – szereg zachowań, które stanowią przejaw patologii ze względu na intensywność ich podejmowania (i na konsekwencje, jakie ponosi jednostka), a nie sam fakt angażowanie się w nie. To właśnie odróżnia tzw. uzależnienia behawioralne od zachowań problemowych czy

³ Sierosławski. J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r.

⁴ Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Raport o stanie narkomanii w Polsce, Warszawa 2019

ryzykownych, do których możemy zaliczyć np. porzucanie szkoły. Zatem, poza uprawianiem hazardu, do tzw. uzależnień behawioralnych należą również zachowania przystosowawcze, np. robienie zakupów czy uprawianie ćwiczeń fizycznych, jeśli wykonywane są kompulsywnie i niosą negatywne konsekwencje dla jednostki i jej otoczenia⁵.

⁵ M. Rowicka, Uzależnienia behawioralne, Terapia i Profilaktyka, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015 r.

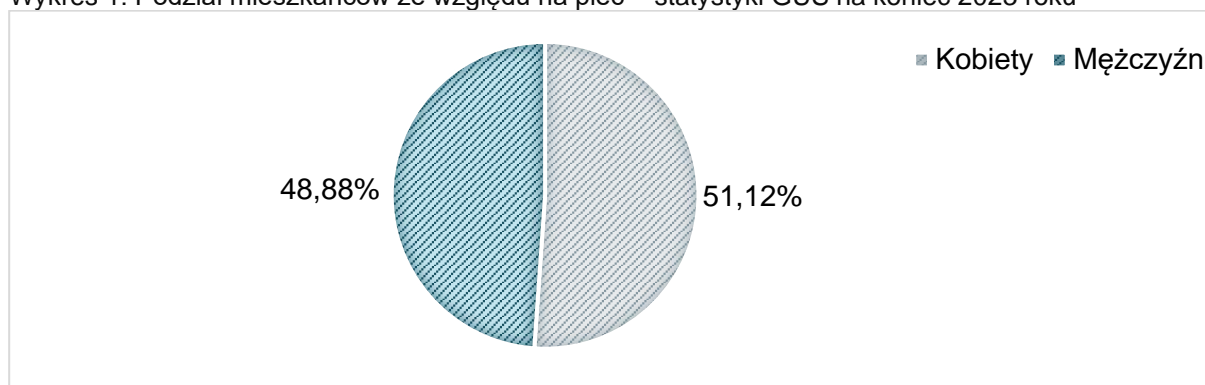
Ogólna charakterystyka Gminy Reńska Wieś

Położenie, dane administracyjne, dane demograficzne

Gmina Reńska Wieś to gmina wiejska w województwie opolskim, w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim. Siedzibą gminy jest wieś Reńska Wieś.

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2023 r. Gmina Reńska Wieś liczyła 8 141 mieszkańców; z czego 51,12% (4 162) stanowiły kobiety, a 48,88% (3 979) mężczyźni. Współczynnik feminizacji dla Gminy Reńska Wieś wynosił 105 (na 100 mężczyzn przypada 105 kobiety).

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na płeć – statystyki GUS na koniec 2023 roku

Przyrost naturalny:

Gminę Reńska Wieś charakteryzuje ujemny przyrost naturalny, który na koniec 2023 roku wyniósł -11. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -1,35 na 1000 mieszkańców. W 2023 roku urodziło się 55 dzieci. W tym samym czasie doszło do 66 zgonów, co odpowiada 8,11 zgonom na 1000 mieszkańców.

Migracje ludności:

W 2023 roku zarejestrowano 126 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 74 wymeldowania, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla Gminy Reńska Wieś 52. Natomiast w 2023 roku jedna osoba zameldowała się z zagranicy oraz żadna osoba nie wymeldowała się za granicę – co daje saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Rynek pracy:

Dane statystyczne na koniec roku 2023 wskazują, że 61,70% mieszkańców z terenu Gminy Reńska Wieś jest w wieku produkcyjnym, 17,60% w wieku przedprodukcyjnym, a pozostałe 20,70% w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi GUS, w 2023 roku w Gminie Reńska Wieś zarejestrowanych było 210 osób bezrobotnych, w tym: 129 kobiet oraz 81 mężczyzn⁶.

⁶ Bank Danych Lokalnych (GUS) - dane dla Gminy Reńska Wieś

Dostępność napojów alkoholowych na terenie Gminy Reńska Wieś

Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

Na terenie Gminy Reńska Wieś ustalono następującą maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży:

- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 30 zezwoleń,
- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 30 zezwoleń,
- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu - 30 zezwoleń.

Jak również, następującą maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży:

- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo - 30 zezwolenia,
- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 30 zezwolenia,
- na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu - 30 zezwolenia.

Zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Reńska Wieś

Zgodnie z Uchwałą Nr XLIV/272/18 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 26 września 2018 r.:

§ 2.1. Punkt sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nie może być zlokalizowany w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od:

- budynków szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych w rozumieniu ustawy Prawo oświatowe,
- kościołów i innych budynków przeznaczonych do sprawowania kultu religijnego,
- budynków zakładów opieki zdrowotnej.

2. Odległość, o której mowa w ust. 1, mierzona jest wzdłuż krawędzi jezdni, a w przypadku gdy nie będzie to możliwe wzdłuż osi ciągów komunikacyjnych dla ruchu pieszego, od wejścia (wyjścia) z punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych do najbliższych drzwi wejściowych do obiektów wymienionych w ust. 1

Na terenie Gminy funkcjonuje obecnie 26 punktów sprzedaży napojów alkoholowych (17 punktów do spożycia poza miejscem sprzedaży - sklepy, 9 punktów sprzedaży do spożycia w miejscu sprzedaży - restauracje).

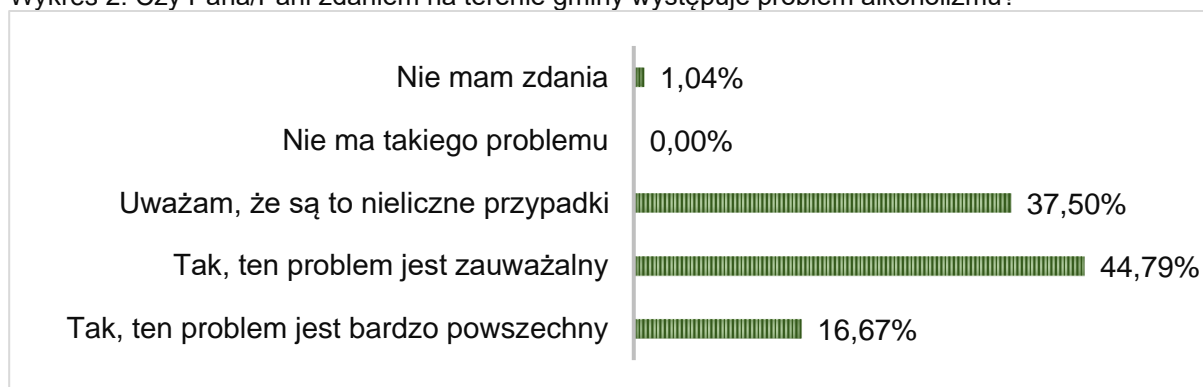
Wyniki diagnozy zagrożeń społecznych

Problem uzależnienia od alkoholu

Wyniki uzyskane wśród mieszkańców:

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”. Problem nadużywania napojów alkoholowych został oceniony najwyżej w hierarchii problemów, uzyskując wagę punktową 3,63.
- 44,79% badanych postrzega alkoholizm jako problem zauważalny na terenie gminy, a 16,67% uważa, iż jest to problem powszechny. Z kolei, 37,50% uważa, że są to nieliczne przypadki, a 1,04% nie miało zdania w tym temacie.

Wykres 2. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy występuje problem alkoholizmu?

- 28,12% badanych spotkało się ze sprzedażą alkoholu nieletnim.
- 19,79% badanych spotkało się ze zjawiskiem picia alkoholu przez kobiety w ciąży.
- 57,29% mieszkańców spotkało się ze zjawiskiem nietrzeźwości wśród kierowców na terenie gminy.
- 54,17% badanych mieszkańców było zdania, że osoby spożywające alkohol na terenie gminy stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa społeczności lokalnej.
- 86,46% ankietowanych mieszkańców zadeklarowało, że zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkohol.
- 22,92% respondentów zadeklarowało abstynencję.

- 48,96% badanych mieszkańców przyznało, że pije alkohol tylko okazjonalnie.
- 94,79% ankietowanych mieszkańców ma świadomość tego, że alkohol zawarty w piwie lub winie jest tak samo szkodliwy, jak ten zawarty w wódce.
- Według 22,92% badanych mieszkańców tylko codzienne spożywanie napojów procentowych może doprowadzić do uzależnienia.
- 72,92% mieszkańców nie posiada wiedzy na temat instytucji pomagającym osobom uzależnionym.

Wyniki badania wskazują, że w opinii badanych mieszkańców z terenu Gminy Reńska Wieś najbardziej zauważalnym problemem w ich środowisku lokalnym jest alkoholizm. Wobec powyższego, zasadne jest podejmowanie działań w celu eliminowania potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu na terenie gminy. Konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym, a także promującym różne formy zdrowego stylu życia.

Działania realizowane w obszarze profilaktyki powinny przyczyniać się do rozwoju i doskonalenia istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

Wyniki uzyskane wśród rodziców i nauczycieli:

- Według 74,19% badanych nauczycieli w ich szkołach są uczniowie, którzy mają już za sobą inicjację alkoholową.
- Gdy zapytano nauczycieli o dostępność środków psychoaktywnych, zdecydowana większość badanych oceniła ją jako trudną lub nie potrafiła udzielić jednoznacznej odpowiedzi.
- 51,61% badanych nauczycieli oceniło dobrze swój poziom wiedzy w zakresie rozpoznawania objawów odurzenia alkoholowego, a 25,81% uznało go za bardzo dobry.

- Łącznie 74,19% badanych nauczycieli uważa, iż są przygotowani do udzielania pomocy uczniom, którzy wykazują skłonności do podejmowania zachowań ryzykownych.
- Według 83,87% badanych nauczycieli przyznaje, że wśród uczniów można zaobserwować niepokojące zachowania, które mogą sugerować np. problemy depresyjne, problemy z uzależnieniem, w tym uzależnieniem behawioralnym.
- 3,33% badanych rodziców przyznało, iż ich dziecku zdarzyło się upojenie alkoholowe.
- 66,67% rodziców nie posiada wiedzy na temat instytucji pomagającym osobom uzależnionym.

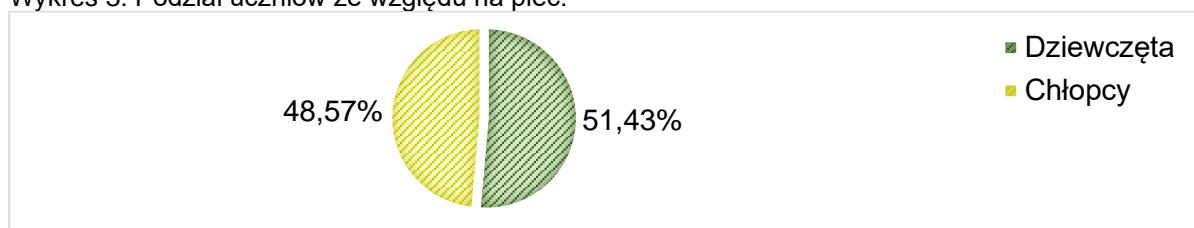
Wyniki badania przeprowadzonego wśród rodziców oraz nauczycieli uczniów z terenu Gminy Reńska Wieś zwracają uwagę na problem uzależnienia od substancji psychoaktywnych jednocześnie wskazując na podjęcie między innymi takich działań, jak:

- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach lokalnych udzielających pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym, na przykład poprzez plakaty i ulotki informacyjne.
- Podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki alkoholowej- organizacja warsztatów profilaktycznych dla uczniów szkół.
- Promowanie wydarzeń kulturalnych i społecznych o charakterze bezalkoholowym; wzbogacenie oferty aktywnych form spędzania czasu wolnego.
- Realizowanie programów dla rodziców podnoszących świadomość w zakresie zdrowotnych konsekwencji nadużywania substancji psychoaktywnych.

Wyniki uzyskane wśród uczniów klas piątych i szóstych szkół podstawowych:

W badaniu wzięło udział 70 uczniów klas piątych i szóstych szkół podstawowych z terenu Gminy Reńska Wieś. W grupie badanych znalazło się 36 dziewcząt oraz 34 chłopców.

Wykres 3. Podział uczniów ze względu na płeć.

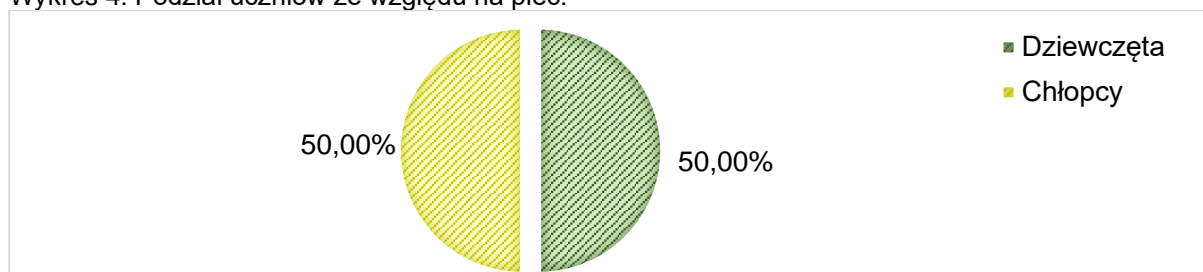

- Z badań przeprowadzonych wśród uczniów klas piątych i szóstych z terenu Gminy Reńska Wieś wynika, iż 11,43% w tym: 13,89% ogółu badanych dziewcząt oraz 8,82% ogółu badanych chłopców odbyło już inicjację alkoholową. Pozostali ankietowani tj. 88,57% odpowiedzieli, że jeszcze nigdy nie pili alkoholu.
- Dane pozyskane w 2024 roku wskazują, iż 34,29% uczniów klas piątych i szóstych, zna osoby poniżej 18 roku życia, które sięgają po alkohol. Pozostałe 65,71% przyznało, że nie posiada takich znajomości.
- Dla 24,29% ankietowanych zakup alkoholu jest raczej trudny i nie warto się wysilać. Następnie 21,43% stwierdziło, iż zakup alkoholu jest bardzo trudny prawie niemożliwy, a 12,86% uważa, iż jest to zadanie trudne, ale możliwe jeśli ma się znajomości. Kolejno 2,86% uznało, że raczej łatwo kupić alkohol i nie wymaga to dużego wysiłku i taka sama liczba ankietowanych stwierdziła, że jest to zadanie łatwe dla każdego. Pozostałe 35,71% uczniów nie wyraziło swojej opinii gdyż nie interesuje się tym tematem.
- 48,57% uczniów zadeklarowało, iż posiada ogólną wiedzę na temat skutków picia alkoholu, a 35,71% stwierdziło, że potrafi powiedzieć jaki wpływ ma alkohol na poszczególne funkcje organizmu. Pozostałe 15,71% ankietowanych przyznało, że nie zna zdrowotnych konsekwencji picia alkoholu.

Wyniki uzyskane wśród uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych:

W badaniu wzięło udział 54 uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych z terenu Gminy Reńska Wieś; w tym 27 dziewcząt i 27 chłopców.

Wykres 4. Podział uczniów ze względu na płeć.

- Wśród uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych pierwszy kontakt z alkoholem potwierdziło 14,81% badanych, w tym: 22,22% ogółu badanych dziewcząt i 7,41% ogółu badanych chłopców.
- Jako początek inicjacji alkoholowej większość badanych wskazało na wiek 11 lat.

Tabela 1. W jakim wieku po raz pierwszy zdarzyło Ci się wypić napój alkoholowy?

W jakim wieku zdarzyło Ci się po raz pierwszy wypić napój alkoholowy?	Uczniowie klas siódmych i ósmych szkoły podstawowej
nie piłam/em	85,19%
11 lat	5,56%
12 lat	1,85%
13 lat	3,70%
14 lat	1,85%
15 lat	1,85%

- Z pozyskanych danych wynika, iż pierwszym kontaktem z alkoholem sprzyja okres wakacyjny (37,50%), a młode osoby najczęściej sięgają po alkohol z przyzwyczajenie lub kiedy odczuwają silne emocje (po 50,00%).
- 25,00% badanych uczniów mających za sobą inicjacje alkoholową zadeklarowało, iż do „pierwszego razu” zostały namówione przez inne osoby.

- Gdy zapytano uczniów o częstotliwość spożywania alkoholu, 75,00% przyznało, że zdarzyło im się wypić alkohol tylko raz, a 12,50% zaznaczyło, że spożywa alkohol okazjonalnie kilka razy do roku. Pozostałe 12,50% przyznało się do picia alkoholu kilka razy w tygodniu.

Tabela 2. Jak często sięgasz po alkohol? – uczniowie klas siódmych i ósmych

Jak często sięgasz po alkohol?	Uczniowie klas siódmych i ósmych szkoły podstawowej
codziennie lub prawie codziennie	0,00%
kilka razy w tygodniu	12,50%
kilka razy w miesiącu	0,00%
kilka razy w roku	12,50%
piłam/em tylko raz	75,00%

- Kolejno zapytano uczniów, którzy potwierdzili więcej niż raz picie alkoholu, ile razy zdarzyło im się pić alkohol w ciągu ostatnich 12 miesięcy. I tak, 50,00% przyznało, iż miało to miejsce 1-2 razy i taka sama liczba ankietowanych przyznała, iż piła alkohol w tym czasie 3-5 razy.
- 33,33% uczniów klas siódmych i ósmych przyznało, że zna osoby poniżej 18 roku życia, które sięgają po alkohol.
- 37,04% ankietowanych nie interesuje się zakupem napojów alkoholowych.
- Dla 25,93% ankietowanych zakup alkoholu jest trudny, ale możliwy jeśli ma się znajomości. Dla 16,67% jest to zadanie raczej trudne i nie warto się wysilać i taka sama liczba ankietowanych uważa, że jest to zadanie bardzo trudne i prawie niemożliwe. Z kolei, 3,70% uznało, że jest to zadanie bardzo łatwe i nie wymaga żadnego wysiłku.
- Uczniowie dość dobrze ocenili swój poziom wiedzy na temat konsekwencji zdrowotnych picia alkoholu. I tak, 57,41% ankietowanych posiada ogólne informacje na temat skutków spożywania alkoholu, a 35,19% zadeklarowało, że potrafi powiedzieć, jaki wpływ ma picie na poszczególne funkcje organizmu. Pozostałe 7,41% uczniów przyznało, że nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Problem uzależnień wśród młodzieży jest niezwykle trudny. Spożywanie środków psychoaktywnych związane jest z ryzykiem występowania szkód zdrowotnych, a także przyczynia się do nasilania zachowań antyspołecznych, osłabia hamulce społeczne, nasila agresję, powoduje najczęściej absencję szkolną, nieprawidłową realizację obowiązku szkolnego oraz konflikty z rówieśnikami, rodzicami i nauczycielami. Często zdarza się, że w okresie dojrzewania rodzice przestają być autorytetami dla młodych ludzi, a rolę tę przejmują rówieśnicy. Niekiedy nastolatek trafia w negatywne środowisko rówieśnicze. Chce zaimponować znajomym, sięgając po środki odurzające, nie chce odstawać od innych. Myśli, że rezygnując i asertywnie wypowiadając swoje przeciwne zdanie, będzie odrzucony przez grupę, na której mu tak bardzo zależy. Niektóre osoby poddawane są presji rówieśniczej lub traktują używanie substancji psychoaktywnych jako ucieczkę od problemów w środowisku szkolnym czy też w domu. Rolą rodziców jest ukazanie młodzieży, jakie zagrożenia niesie za sobą stosowanie substancji psychoaktywnych, a jednocześnie wskazywanie konstruktywnej drogi do radzenia sobie z problemami, zyskania akceptacji rówieśniczej, zdrowego i szczęśliwego życia pozbawionego nałogów.

Istnieją teorie wyjaśniające powstawanie uzależnień od substancji psychoaktywnych, które wskazują na znaczącą (kierunkową) rolę uwarunkowań rodzinnych. Opierają się one na założeniu wskazującym, że nieprawidłowo funkcjonująca rodzina jest istotnym prekursorem zachowań patologicznych wychowującej się w niej młodzieży. Wzorce rodzinne mogą skutkować szybszym sięganiem po substancje psychoaktywne, niższym wiekiem eksperymentów, jak również wyborem określonej substancji.

Wobec powyższego istotnym jest prowadzenie szeroko pojętej działalności profilaktycznej skierowanej nie tylko bezpośrednio do uczniów, ale również do rodziców, opiekunów oraz kadry pedagogicznej. W szczególności należy zwiększać świadomość dzieci i młodzieży na temat konsekwencji stosowania takich substancji, a także propagować zdrowy styl życia.

Problem uzależnienia od narkotyków, dopalaczy oraz innych substancji psychoaktywnych

Wyniki uzyskane wśród dorosłych mieszkańców:

- Przyjętą miarą ważności różnych problemów społecznych była średnia uzyskana w wyniku odpowiedzi respondentów, gdzie waga punktowa wynosiła odpowiednio od 5 przy problemie uważanym za „bardzo istotny” do 1 przy „nieistotnym”. Problem nowych substancji psychoaktywnych oraz problem narkomanii uzyskały odpowiednio wagę punktową 3,02 i 2,80.
- W odpowiedzi na pytanie odnośnie oceny rozpowszechnienia narkomanii na terenie gminy, największy odsetek respondentów tj. 58,33% przyznało, że są to nieliczne przypadki. Z kolei, 9,38% uznało, że jest to problem zauważalny na terenie gminy. Następnie 4,17% przyznało, iż ten problem jest powszechny, a 12,50% stwierdziło, że taki problem nie występuje na terenie gminy. Pozostałe 15,63% nie wyraziło jednoznacznej opinii w tej kwestii.
- Zdecydowana większość badanych mieszkańców tj. 96,88% nie posiada wiedzy na temat tego, gdzie można nabyć narkotyki.
- 76,04% badanych mieszkańców nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto zażywałby narkotyki. Pozostałe 23,96% respondentów przyznało, że zna do 5 takich osób.
- 11,46% badanych mieszkańców przyznało się do eksperymentowania z narkotykami.

Badania zrealizowane wśród dorosłych mieszkańców pozwoliły stwierdzić, iż problem narkomanii w niewielkim stopniu występuje na terenie Gminy Reńska Wieś. Konieczna jest realizacja działań edukacyjnych, mających na celu uświadamianie mieszkańców o ryzyku związanym z używaniem substancji psychoaktywnych, jak również bieżąca współpraca samorządu lokalnego z instytucjami i organizacjami pozarządowymi na rzecz promowania zdrowego stylu życia i przeciwdziałania narkomanii. Należy podejmować działania profilaktyczne w celu uniknięcia rozpowszechnienia się problemu, jak również kształtowania odpowiednich postaw mieszkańców wobec zjawiska narkomanii.

Wyniki uzyskane wśród rodziców oraz nauczycieli:

- 6,67% badanych rodziców uważa, iż na terenie szkół istnieje zagrożenie narkotykami.
- 3,33% badanych rodziców przyznało, iż ich dziecko miało kontakt z narkotykami.
- 36,67% badanych rodziców posiada tylko częściową wiedzę na temat narkotyków, ich rodzaju oraz skutków ich używania, a 3,33% przyznało się do braku wiedzy w tym zakresie.
- 20,00% badanych rodziców nie potrafi rozpoznać osoby pod wpływem narkotyków.
- 53,33% rodziców rozmawia z dziećmi rzadko na temat konsekwencji związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych, a 13,33% nigdy nie rozmawia na takie tematy.
- 56,67% badanych rodziców oraz 45,16% badanych nauczycieli nie posiada wiedzy na temat e-narkotyków (i-dose, narkotyki dźwiękowe).
- Według 19,36% badanych nauczycieli w ich szkołach są uczniowie, którzy mieli kontakt z narkotykami.
- Według 83,87% badanych nauczycieli szkoły zapewniają wystarczający poziom wsparcia psychologicznego.
- 23,33% badanych rodziców stwierdziło, iż szkoły nie zapewniają odpowiedniego poziomu wsparcia psychologicznego.

Wyniki uzyskane wśród uczniów klas piątych i szóstych szkół podstawowych:

- 94,29% badanych uczniów nie zna w swoim środowisku osób zażywających narkotyki. Pozostałe 5,71% przyznało natomiast, że zna osoby zażywające tego typu substancje psychoaktywne.
- 4,29% przyznało, iż ktoś namawiał ich do zażycia narkotyków.
- 34,29% ogółu badanych uczniów klas piątych i szóstych nie zna konsekwencji zdrowotnych stosowania narkotyków. Z kolei, 44,29% badanych zna ogólne skutki

zdrowotne zażywania tego typu substancji, a 21,43% potrafi dokładnie wymienić konsekwencje zdrowotne.

- 32,86% uczniów nie zna prawnych konsekwencji posiadania narkotyków. Z kolei, 42,86% badanych stwierdziło, że wie jakie są ogólne kary, a 24,29% zadeklarowało, że potrafi powiedzieć dokładnie, jakie grożą za to sankcje.
- Z odpowiedzi uczniów klas piątych i szóstych wynika, że zarówno rodzice, jak i nauczyciele zazwyczaj rozmawiają na temat szkodliwości zażywania narkotyków oraz dopalaczy, jednak robią to z różną częstotliwością.

Wyniki uzyskane wśród uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych:

- 5,55% ogółu badanych uczniów wie dokładnie, gdzie i u kogo można kupić narkotyki.
- Dane pozyskane w 2024 roku wskazują, iż 11,11% uczniów klas siódmych i ósmych, zna w swoim środowisku osoby, które zażywają narkotyki.
- Żaden z uczniów nie miał dotychczas kontaktu z narkotykami.
- Z przeprowadzonej ankietyzacji wynika również, że 48,15% zna ogólne skutki zdrowotne ich zażywania, a 40,74% uczniów jest w stanie wskazać jaki wpływ mają narkotyki na poszczególne funkcje organizmu. Pozostałe 11,11% badanych przyznało się do braku wiedzy na ten temat.
- 20,37% ogółu badanych nie posiada wiedzy na temat konsekwencji prawnych z tytułu posiadania narkotyków. 51,85% badanych odpowiedziało, że zna ogólne konsekwencje prawne, a 27,78% zadeklarowało, że potrafi dokładnie powiedzieć jakie grożą za to kary.
- W kwestionariuszu ankiety nie zabrakło również pytania o dostęp do narkotyków. I tak, 35,19% badanych stwierdziło, że jest to zadanie bardzo trudne, prawie niemożliwe. Kolejno 9,26% stwierdziło, że jest to zadanie raczej trudne i trzeba się bardzo postarać. Następnie 3,70% stwierdziło, że jest to zadanie trudne, ale możliwe. Pozostałe 51,85% ankietowanych nie wiedziało jak odpowiedzieć na to pytanie, gdyż się tym nie interesuje.

- 7,41% badanych uczniów klas siódmych i ósmych, zna w swoim środowisku osoby zażywające dopalacze. Pozostałe 92,59% nie zna takich osób.
- 24,07% badanych przyznało, że nie zna konsekwencji zdrowotnych stosowania dopalaczy. Idąc dalej, 55,56% uczniów zadeklarowało, że posiada ogólną wiedzę na temat skutków ich zażywania. Z kolei, 20,37% stwierdziło, że potrafi powiedzieć jaki wpływ mają dopalacze na poszczególne funkcje organizmu i narządy.
- Żaden z badanych uczniów nie potwierdził kontaktu z dopalaczami.
- Żaden z badanych uczniów nie posiada wiedzy, gdzie i od kogo kupić dopalacze.
- 85,19% nigdy nie zażywała leków uspokajających i nasennych z przepisu lekarza. Pozostałe osoby potwierdziły zażywanie tego typu leków, w tym: 9,26% krócej niż przez trzy tygodnie, a 5,56% przez trzy tygodnie lub dłużej.
- Z odpowiedzi uczniów klas siódmych i ósmych wynika, że zarówno rodzice, jak i nauczyciele zazwyczaj rozmawiają na temat szkodliwości zażywania narkotyków oraz dopalaczy, jednak robią to z różną częstotliwością.

Podsumowując przedstawione powyżej dane można stwierdzić, iż problem narkomanii w niewielkim stopniu jest obecny w środowisku szkolnym uczniów szkół podstawowych.

W związku z powyższym zasadnym jest kontynuowanie działań profilaktycznych w szkołach, w szczególności w zakresie profilaktyki uzależnień i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. Działania zaplanowane w ramach profilaktyki szkolnej mają na celu wspieranie rozwoju programów i działań profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży, a także podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, nauczycieli i pedagogów. Istotnym jest organizowanie szkoleń dla nauczycieli w zakresie umiejętności rozpoznawania niepokojących sygnałów wśród uczniów oraz zwiększenie kompetencji nauczycieli w zakresie organizowania i prowadzenia działań profilaktycznych.

Uzależnienia behawioralne

Wyniki uzyskane wśród dorosłych mieszkańców:

- 22,92% badanych mieszkańców uczestniczy od czasu do czasu w zakładach bukmacherskich typu Lotto, STS.
- 14,58% uczestniczy w konkursach organizowanych przez gazety, telewizję, operatorów telefonicznych, polegające na wysyłaniu płatnych smsów.
- Łącznie 51,04% mieszkańców zna osoby, które regularnie korzystają z gier losowych.
- 50,00% ma problem z nadmiernym korzystaniem z telefonu komórkowego.
- 48,96% respondentów ma problem z nadmiernym korzystaniem z Internetu.
- 32,29% uznało, iż ma problem z uzależnieniem od pracy.
- 26,04% mierzy się z nadmiernym objadaniem się.
- 16,67% przyznało, iż ma problem z nadmiernym korzystaniem z gier komputerowych, a 15,63% z nałogowym kupowaniem rzeczy.
- 39,58% badanych mieszkańców oceniło swój poziom wiedzy na temat uzależnień behawioralnych jako dobry, a 34,38% jako dostateczny.

Przeprowadzone badania wskazały, iż problem uzależnień behawioralnych, dotyczy mieszkańców z terenu gminy. Zaleca się podjąć działania profilaktyczne w tym obszarze mające na celu podnoszenie świadomości mieszkańców w tym zakresie.

Wyniki uzyskane wśród rodziców oraz nauczycieli:

- 43,33% badanych rodziców przyznało, iż dzieci chętnie rozmawiają z nimi na temat wszystkich swoich problemów.
- Według 26,67% badanych rodziców pandemia Covid-19 wpłynęła niekorzystnie na ich relacje z dzieckiem, gdyż ich dzieci ograniczyły kontakty z rówieśnikami, zamknęły się w sobie oraz w nadmiernej ilości korzystały ze sprzętów elektronicznych.
- 50,00% badanych rodziców przyznało, że ich dzieci spędzają przed komputerem od 1 do 3 godzin dziennie.

- 36,67% rodziców zauważyło u swojego dziecka nałogowe korzystanie z telefonu komórkowego oraz strach związanym z brakiem kontaktu z telefonem komórkowym.
- 40,00% badanych rodziców przyznało, iż ich dziecko nadmiernie korzysta z gier komputerowych.
- 30,00% badanych rodziców przyznało, iż ich dziecko nadmiernie korzysta z Internetu.
- 36,67% badanych rodziców oraz 70,97% badanych nauczycieli dobrze ocenia swój poziom wiedzy nt. uzależnień behawioralnych.
- 61,29% badanych nauczycieli przyznało, iż chciałoby uczestniczyć w warsztatach lub szkoleniach poświęconych tematyce uzależnień behawioralnych.
- 90,32% badanych nauczycieli uważa, iż wśród uczniów można zaobserwować problem związany z nałogowym korzystaniem z telefonu komórkowego.
- 87,10% zauważyło problem związany z nadmiernym korzystaniem z gier komputerowych przez uczniów.
- 64,52% badanych nauczycieli przyznało, iż uczniowie mają problem związany nałogowym korzystaniem z Internetu.
- 67,74% badanych nauczycieli przyznało, że wśród uczniów można zaobserwować strach związany z brakiem telefonu komórkowego (nomofobia).
- 54,84% przyznało, iż wśród uczniów zauważyło problem związany z zaburzeniami odżywiania.

Wyniki uzyskane wśród uczniów klas piątych i szóstych szkół podstawowych:

- 51,43% badanych uczniów przyznało, iż poświęca od 1 do 3 godzin w ciągu dnia na korzystanie z komputera, tabletu, telefonu. Kolejno 25,71% wskazało na przedział od 3 do 5 godzin dziennie, a 12,86% wskazało na więcej niż 5 godzin dziennie. Następnie 8,57% korzysta mniej niż 1 godzinę, a 1,43% przyznało, iż korzysta tylko w weekendy.
- Badani korzystając z komputera, telefonu czy tabletu najczęściej poświęcają swój czas na strony związane z nauką, a kolejno na gry oraz śledzenie portali społecznościowych. Najrzadziej korzystają ze stron tematycznych lub zawierających fora.
- Gdy zapytano badanych o to, czy często zawierają nowe znajomości w Internecie, 47,14% odpowiedziało, że takie sytuacje w ogóle się nie zdarzają. Pozostali ankietowani przyznali, że zdarza się im nawiązywać nowe kontakty w Sieci; w tym 42,86% zadeklarowało, że robi to okazjonalnie, a 10,00% odpowiedziało, że zdarza się to bardzo często.
- 14,29% uczniów nadmiernie korzysta z gier komputerowych.
- 10,00% uczniów przyznało, iż nałogowo korzysta z telefonu komórkowego.
- 7,14% ma problem z nadmiernym korzystaniem z Internetu.

Wyniki uzyskane wśród uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych:

- Badani korzystając z komputera, telefonu czy tabletu najczęściej poświęcają czas na śledzenie portali społecznościowych oraz gry. Najrzadziej korzystają ze stron tematycznych lub zawierających fora.
- 48,15% uczniów przyznało, iż okazjonalnie zawiera znajomości w Internecie, a 14,81% przyznaje, że robi to często. Pozostałe 37,04% stwierdziło, że nigdy nie zawiera takich znajomości.
- 24,07% przyznało, że ma problem z nałogowym korzystaniem z telefonu.
- 16,67% przyznało, że dotyczy ich nadmierne korzystanie z gier komputerowych.

- 12,96% stwierdziło, iż ma problem z nadmiernym korzystaniem z Internetu.
- 12,96% stwierdziło, iż mierzy się z obsesją na punkcie posiadania umięśnionego ciała (bigoreksja).
- 11,11% mierzy się ze strachem związanym z brakiem kontaktu z telefonem komórkowym (nomofobia).

Podsumowując przedstawione powyżej dane można stwierdzić, iż problem uzależnień behawioralnych jest obecny w środowisku szkolnym uczniów szkół podstawowych. Należy więc podjąć działania profilaktyczne w tym obszarze przede wszystkim poprzez upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych.

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności interwencyjnej i profilaktycznej

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tabela 3. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania GKRPA	Rok	Liczba
posiedzenia GKRPA (ogółem)	rok 2021	3 posiedzenia
	rok 2022	3 posiedzenia
	rok 2023	4 posiedzenia
przeprowadzone rozmowy motywujące	rok 2021	6 rozmów
	rok 2022	4 rozmowy
	rok 2023	8 rozmów
kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	0
wnioski o leczenie odwykowe	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	1 wniosek
zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	1 zlecenie
wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	1 wniosek
postanowienia w sprawie wydania opinii na sprzedaż napojów alkoholowych	rok 2021	2 postanowienia
	rok 2022	0
	rok 2023	0
szkolenia, w których uczestniczyli członkowie komisji	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	0

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2023 roku:

- 27 zezwoleń.

Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży:

- **Rok 2021:**

Profilaktyka połączona z imprezami sportowymi oraz konkursami

Liczba osób uczestniczących:

- uczniów: 380.

- **Rok 2022:**

Jednorazowe prelekcje, pogadanki prowadzone przez funkcjonariuszy służb mundurowych

Liczba osób uczestniczących:

- uczniów: 100.

- **Rok 2023:**

Profilaktyka połączona z imprezami sportowymi oraz konkursami

Liczba osób uczestniczących:

- uczniów: 230.

Inne działania profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży

Rok 2021:

- Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 30),
- Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 187).

Rok 2022:

- Kolonie i obozy z programem zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym (ilość osób: 60),
- Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 300),
- Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 300).

Rok 2023:

- Kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 60),
- Pozalekcyjne zajęcia sportowe realizowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (ilość osób: 80).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reńskiej Wsi

Z danych przekazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Reńskiej Wsi wynika, iż na przestrzeni lat 2022-2023 ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej pozostaje na takim samym poziomie.

Tabela 4. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające z pomocy społecznej	rok 2021	94 rodziny
	rok 2022	77 rodzin
	rok 2023	78 rodzin
liczba osób w rodzinach	rok 2021	186 osób
	rok 2022	145 osób
	rok 2023	152 osoby
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	rok 2021	2 rodziny
	rok 2022	3 rodziny
	rok 2023	2 rodziny

Tabela 5. Powody przyznawania pomocy społecznej

Powody przyznawania pomocy społecznej	Rok	Liczba
alkoholizm	rok 2021	2 rodziny
	rok 2022	3 rodziny
	rok 2023	2 rodziny
narkomania	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	0

Zespół Interdyscyplinarny

Na przestrzeni lat 2021-2023 wzrosła liczba osób doznających przemocy domowej.

Tabela 6. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową

Liczba zdarzeń związanych z przemocą	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	18	19	61
kobiety	12	13	22
mężczyźni	4	1	3
nieletni	2	5	36
liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	16	19	24
kobiety	2	1	4
mężczyźni	14	18	20
nieletni	0	0	0

Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z przemocą domową, w której występuje problem uzależnienia od alkoholu:

- rok 2021: 4 wnioski,
- rok 2022: 3 wnioski,
- rok 2023: 4 wnioski.

Komisariat Policji w Kędzierzynie - Koźlu

Z danych przedstawionych Policję wynika, iż najczęściej dochodzi do interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu z powodu zakłócenia porządku publicznego.

Tabela 7. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu

Interwencje	Rok	Liczba interwencji
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	rok 2021	6 interwencji
	rok 2022	3 interwencje
	rok 2023	5 interwencji
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu	rok 2021	10 interwencji
	rok 2022	7 interwencji
	rok 2023	7 interwencji

zakłócanie porządku publicznego	rok 2021	120 przestępstw
	rok 2022	211 przestępstw (okres Covid-19)
	rok 2023	110 przestępstw
podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	rok 2021	2 interwencje
	rok 2022	1 interwencja
	rok 2023	1 interwencja
liczba wypadków pod wpływem alkoholu	rok 2021	3 interwencje
	rok 2022	5 interwencji
	rok 2023	5 interwencji
przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	0
osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	rok 2021	15 osób
	rok 2022	16 osób
	rok 2023	12 osób
osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	0

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2025-2028

Cel główny Programu:

Tworzenie warunków do kształtowania motywacji, zdrowych nawyków i pogłębiania wiedzy na temat zdrowego stylu życia wolnego od wszelkich uzależnień, a także podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych.

Cele operacyjne Programu:

1. Zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych, narkotyków i dopalaczy.
2. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych.
3. Ograniczenie używania alkoholu oraz zmiana struktury spożycia napojów alkoholowych poprzez działania wychowawcze i profilaktyczne.
4. Ograniczenie stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowe substancje psychoaktywne- dopalacze.
5. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, opartych o kształtowanie właściwych postaw i wartości.
6. Wspieranie skutecznych procedur kontroli społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.
7. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i dopalaczy oraz problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi.
8. Podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo- wychowawczej.
9. Wspieranie działań szkół, instytucji i organizacji pozarządowych, środowisk abstynenckich kreujących właściwe wzorce i popularyzację zdrowego stylu życia.
10. Promowanie właściwych postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania zjawisku narkomanii, przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, przestępczości i przemocy domowej.

Zadania prowadzące do osiągnięcia ww. celów:

Zadanie nr 1: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.

1.1 Podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków:

- a) przyjmowanie zgłoszeń o osobach nadużywających alkoholu i narkotyków;
- b) prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia leczenia odwykowego;
- c) kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badania przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- d) wnioskowanie do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

- liczba zgłoszeń do GKRPA;
- liczba przeprowadzonych rozmów motywujących;
- liczba zleceń przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych;
- liczba wniosków skierowanych do Sądu.

1.2 Współpraca z ośrodkami leczenia uzależnień od alkoholu i narkotyków, środowiskami wzajemnej pomocy i organizacjami pozarządowymi w zakresie kierowania na terapię i rehabilitację osób uzależnionych i współuzależnionych.

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

- liczba osób skierowanych do podjęcia leczenia.

1.3 Rozpoznawanie w środowisku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Policję, Ośrodek Zdrowia rodzin z osobami nadużywającymi lub uzależnionymi od alkoholu/narkotyków, celem podejmowania odpowiednich działań eliminujących zagrożenia.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba beneficjentów pomocy społecznej korzystających ze wsparcia z powodu uzależnień.

1.4 Współpraca z instytucjami zajmującymi się profilaktyką i pomocą osobom uzależnionym.

1.5 Informowanie o możliwościach skorzystania z pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu.

Zadania nr 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

2.1 Organizacja i prowadzenie zajęć terapeutycznych w szkołach, pomoc dla dzieci z grup ryzyka i rodzin alkoholowych w zakresie wsparcia terapeutycznego w nauce, zaburzeniach zachowań i funkcjonowaniu psychospołecznym.

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach;
- liczba zorganizowanych zajęć.

2.2 Udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przekazanych informacji.

2.3 Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy domowej oraz uzależnieniom behawioralnym poprzez organizowanie szkoleń tematycznych dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członków Zespołu Interdyscyplinarnego, nauczycieli, rodziców oraz pracowników ośrodków zdrowia.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przeprowadzonych szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przeciwdziałania przemocy domowej oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.

2.4 Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie działań podejmowanych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z przemocą domową, w której występuje problem uzależnienia od alkoholu.

2.5 Prowadzenie poradnictwa oraz wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy uzależnień oraz problemy przemocy domowej.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu uzależnień i przemocy domowej.

2.6 Zapewnienie pomocy terapeutycznej i psychospołecznej osobom uzależnionym od alkoholu lub/i narkotyków oraz ich rodzinom.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba osób korzystających z pomocy.

2.7 Upowszechnianie informacji dotyczącej procedury „Niebieskie Karty”.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przekazanych informacji.

2.8 Udzielanie pomocy rodzinom osób nadużywających alkoholu oraz dotkniętym przemocą domową w Punkcie Konsultacyjnym.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- Utworzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób nadużywających alkoholu oraz dotkniętym przemocą domową.

Zadanie nr 3: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych.

3.1 Prowadzenie i finansowanie bieżącej działalności świetlicy i klubów środowiskowych dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uniwersalnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia:

- a) zapewnienie m.in.: opieki i wychowania, pomocy w nauce, organizacja czasu wolnego, zabaw i zajęć sportowych, rozwój zainteresowań oraz dożywianie,
- b) prowadzenie w świetlicy i klubach środowiskowych zajęć profilaktycznych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży podejmujących zachowania ryzykowne,
- c) pokrywanie kosztów lokalowych i opłat eksploatacyjnych,
- d) finansowanie zatrudnienia osób zatrudnionych w świetlicy i klubach środowiskowych.

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

- liczba dzieci uczestniczących do świetlic oraz klubów środowiskowych;
- liczba zatrudnionych osób.

3.2 Organizacja lub finansowanie wypoczynku letniego/zimowego wraz z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba zorganizowanych działań.

3.3 Udział w ogólnopolskich kampaniach informacyjnych i edukacyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanią oraz uzależnieniami behawioralnymi.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba kampanii edukacyjnych poświęconych tematyce uzależnień.

3.4 Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce wszelkich uzależnień, w tym pozycji książkowych, broszur, prenumerata czasopism.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba zakupionych materiałów edukacyjnych.

3.5 Dofinansowanie lub inna pomoc w realizacji szkolnych programów profilaktycznych.

Wspieranie merytoryczne, finansowanie lub dofinansowanie realizacji działań profilaktycznych, happeningów promujących zdrowy, aktywny i trzeźwy tryb życia prowadzonych przez nauczycieli na terenie szkół dla dzieci i młodzieży oraz rodziców uczniów zgodnie z potrzebami zgłoszonymi przez szkoły (opartych m. in. na konkursach, zabawach, zajęciach, warsztatach, wycieczkach realizowanych w trakcie roku szkolnego). Realizacja programów profilaktycznych o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności w szczególności zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego

- a) wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu i kształtowanie prozdrowotnych postaw wśród dzieci i młodzieży;
- b) realizacja profilaktycznych, integracyjnych zajęć pozalekcyjnych oraz warsztatów;
- c) pomoc w rozwijaniu zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez działania edukacyjne oraz wspierające (koła zainteresowań, kursy, zajęcia świetlicowe, konkursy itp.).

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba zrealizowanych szkolnych programów profilaktycznych,
- liczba uczniów uczestniczących w działaniach profilaktycznych.

3.6 Promowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu promujących zdrowy styl życia dzieci i młodzieży, będących integralnym elementem programu profilaktycznego.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba zrealizowanych działań,
- wysokość środków przeznaczonych na realizację działań.

3.7 Diagnozowanie i monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przeprowadzonych diagnoz lokalnych zagrożeń społecznych.

3.8 Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie Gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przekazanych informacji.

3.9 Organizowanie lokalnych działań edukacyjnych związanych z przeciwdziałaniem patologiom społecznym.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba kampanii edukacyjnych poświęconych tematyce uzależnień, promocji trzeźwości i zdrowego trybu życia;
- liczba uczestników/odbiorców działań.

Zadanie nr 4: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

4.1 Wspieranie działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych.

4.2 Wspieranie działalności na rzecz integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym prowadzonej przez urząd pracy, policję, kuratorów sądowych, organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

4.3 Stała współpraca z placówkami gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi w zakresie propagowania zdrowego stylu życia.

4.4 Dofinansowanie powstających inicjatyw społecznych organizowanych przez szkoły, parafie, sołectwa, organizacje pozarządowe w zakresie krzewienia trzeźwości wśród lokalnej społeczności.

Udzielanie wsparcia w/w podmiotom następować będzie na podstawie złożonych projektów, spełniających założenia merytoryczne niniejszego Programu. Wspieranie takich podmiotów następować będzie poprzez udzielenie dofinansowania lub/i przekazywanie materiałów edukacyjnych lub/i promowanie działań w mediach i na stronie internetowej Urzędu Gminy Reńska Wieś.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba osób współpracujących w ramach realizacji Programu;
- liczba podmiotów wspartych finansowo i rzeczowo przy realizacji zadań;
- liczba zrealizowanych działań;
- liczba odbiorców działań.

Zadanie nr 5: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

5.1 Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy, w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zezwoleniu i innych aktach prawnych dotyczących handlu alkoholem.

- a) podejmowanie przez GKRPA działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem;
- b) podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących zakaz sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

- liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży.

5.2 Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych:

- a) przeprowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przeprowadzonych szkoleń skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych.

5.3 Podejmowanie interwencji w stosunku do osób prawnych i fizycznych łamiących ustawowy zakaz reklamy napojów alkoholowych.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przeprowadzonych interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa.

5.4 Zobowiązanie sprzedawców do umieszczenia w widocznym miejscu tabliczek informacyjnych o szkodliwości alkoholu.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba przypadków stwierdzenia uchybień w zakresie udostępniania w widocznym miejscu tabliczek informacyjnych.

5.5 Podejmowanie interwencji Policji w stosunku do osób prowadzących pojazdy po spożyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba interwencji Policji z powodu prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości.

5.6 W przypadku stwierdzenia złamania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim lub nietrzeźwym a także w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych, Gmina występować będzie do Sądu Rejonowego w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie nr 6: Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

6.1 Dofinansowanie zatrudnienia socjalnego osobom uzależnionym od alkoholu po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego poprzez wspomaganie działalności Centrów Integracji Społecznej w przypadku ich utworzenia. Ewentualne wspieranie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych poprzez dofinansowanie właściwych podmiotów i organizacji.

Wskaźnik osiągnięcia zadania:

- liczba utworzonych Centrów Integracji Społecznych lub Klubów Integracji Społecznych.

Harmonogram realizacji zadań

Działania zaplanowane w ramach Programu realizowane będą w latach 2025-2028. Harmonogram realizacji zadań będzie ustalany na bieżąco.

Przewidziane efekty

Zakładanym efektem realizacji Programu jest ograniczenie występowania przyczyn oraz skutków nadużywania alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, a także stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych lub dotkniętych w/w problemami oraz zwiększenie jego skuteczności poprzez:

- zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, dzięki realizacji działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkotykowych, tj. informacyjno-edukacyjnych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przyczyn i skutków nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych,
- udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami,
- zintensyfikowanie działań w stosunku do osób uzależnionych,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień,
- zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności.

Realizacja Programu zwiększy skuteczność pomocy kierowanej do rodzin oraz stworzy możliwość współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką alkoholową. Oczekiwany rezultatem wspólnych działań będzie przeciwdziałanie uzależnieniom oraz patologizacji i zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Interdyscyplinarne podejście daje możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców z terenu Gminy Reńska Wieś.

Odbiorcy Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii skierowany jest do wszystkich mieszkańców z terenu Gminy Reńska Wieś, w szczególności do:

- dzieci i młodzieży z terenu Gminy Reńska Wieś,
- osób i rodzin z problemem alkoholowym, problemem narkotykowym oraz problemem uzależnień behawioralnych,
- osób współuzależnionych i DDA,
- osób i rodzin zagrożonych problemem alkoholowym, problemem narkotykowym oraz problemem uzależnień behawioralnych,
- osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu problemów uzależnień,
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- kierowców pojazdów,
- sprzedawców napojów alkoholowych,
- społeczności lokalnej,
- organizacji pozarządowych.

Realizator Programu

Realizatorem zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie Urząd Gminy Reńska Wieś.

Współrealizatorami i partnerami w zakresie działań wynikających z Programu są:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Zespół Interdyscyplinarny, w skład którego wchodzi przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorzy sądowi,

- Gminny Ośrodek Kultury,
- placówki oświatowe,
- Komisariat Policji w Kędzierzynie-Koźlu,
- Placówki Służby Zdrowia,
- organizacje pozarządowe, stowarzyszenia i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy domowej i środowisku szkolnym.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Reńskiej Wsi

Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie za udział w jej pracach w wysokości 140,00 zł brutto, za każde posiedzenie.

Zadania realizowane przez Komisję:

1. Inicjowanie działań stanowiących zadania własne Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu; w tym kierowanie do biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu,
3. Rozpatrywanie z instytucji, organizacji społecznych i od osób fizycznych dotyczących nadużywania alkoholu i narkotyków,
4. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
5. Wydawanie opinii w formie postanowienia o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w sprawie limitów punktów sprzedaży i zasad usytuowania.

Zasady finansowania Programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z opłat od sprzedaży napojów alkoholowych

w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml zgodnie z przepisami Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Wydatki poniesione na realizację zadań w 2025 roku będą podstawą do określenia rzeczywistych kosztów i zaplanowania budżetu na lata 2026-2028. Plan wydatków zostanie zawarty w uchwale budżetowej gminy.

Monitoring i wdrażanie Programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 przez cały okres realizacji będzie podlegał monitoringowi.

Wdrażanie Programu będzie miało charakter ciągły i otwarty. Działania związane z profilaktyką będą podejmowane przy współpracy z podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu.

Celem ewaluacji Programu będzie określenie efektów wdrażania jego założeń. Powodzenie realizacji Programu uwarunkowane jest w dużej mierze interdyscyplinarnym podejściem do problemu oraz stopniem zaangażowania poszczególnych podmiotów.

Postanowienia końcowe

Rada Gminy w Reńskiej Wsi otrzyma coroczne sprawozdanie z wykonania niniejszego Programu do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

Spis tabel

Tabela 1. W jakim wieku po raz pierwszy zdarzyło Ci się wypić napój alkoholowy? 18	18
Tabela 2. Jak często sięgasz po alkohol? – uczniowie klas siódmych i ósmych 19	19
Tabela 3. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych . 29	29
Tabela 4. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną 32	32
Tabela 5. Powody przyznawania pomocy społecznej..... 32	32
Tabela 6. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową 33	33
Tabela 7. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu 33	33

Spis wykresów

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na płeć – statystyki GUS na koniec 2023 roku 10	10
Wykres 2. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy występuje problem alkoholizmu? 14	14
Wykres 3. Podział uczniów ze względu na płeć..... 17	17
Wykres 4. Podział uczniów ze względu na płeć..... 18	18

Bibliografia

Spis publikacji

1. CBOS, Konsumpcja alkoholu w Polsce, Warszawa 2019
2. Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Raport o stanie narkomanii w Polsce, Warszawa 2019
3. M. Rowicka, Uzależnienia behawioralne, Terapia i Profilaktyka, Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2015 r.
4. Opracowanie zbiorcze pod red. prof. A. M. Fala, Alkohol w Polsce, kontekst społeczny i legislacyjny, Warszawa 2020
5. Sierosławski. J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r.

Źródła internetowe

1. <https://bdl.stat.gov.pl>